



Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

13 d'avust 2019

14 d'avust 2019

559

Dumonda Schneider

concernent la furmaziun politica en il Grischun

Resposta da la regenza

La furmaziun politica cun ses secturs parzials "politica, democrazia e dretgs umans" è da princip ina part dal Plan d'instrucziun 21 GR (PI21 GR). Ultra da quai è ella in tema interdisciplinar e perquai integrada en differents roms. Il PI21 GR constatescha areguard l'impurtanza da la furmaziun politica:

"Las scolaras ed ils scholars [...] s'occupan cun process politics, emprendan da distinguer quels, chapeschan elements da basa da la democrazia ed enconuschan funcziuns fundamentalas d'instituziuns publicas. Els sa fatschentan cun ils dretgs umans [...] ed èn abels da percorscher dischavantatgs e discriminaziuns. Las scolaras ed ils scholars s'engaschan en la cuminanza da scola e gidan a concepir quella. Els emprendan da sa furmar in'atgna opiniun, da far valair agens interess e da represchentar quels cun arguments."

Il PI21 GR prescriba er ils cuntegns obligatorics da l'instrucziun, sco p.ex. democrazia directa, suveranità dal pievel, constituziun, separaziun da las pussanzas, parlament, partidas, iniziativa, referendum, vischnanca, neutralità, ONU e.u.v. El è concepì uschia, che las cumpetenzas pon vegnir cuntanschidas en 80 pertschient dal temp che stat a disposiziun. Cun il PI21 GR han las persunas d'instrucziun pia avunda spazi d'agir per integrar ulteriurs cuntegns en l'instrucziun, sco p.ex. la furmaziun politica.

Sin fundament da questas ponderaziuns po la regenza prender posiziun sco suonda davart las singulas dumondas:

Tar las dumondas 1 e 2: La furmaziun politica sin basa a) dal PI21 GR sco er b) da las tavlas da lecziuns da la scola populara GR a partir da l'onn da scola 2018/19 vegn – ord vista da la regenza – resguardada en moda adequata. Il tema politica vegn tractà durant tut il temp da scola obligatoric. En il rom "Natira, uman e societad" dal PI21 GR vegnan acquistadas cumpetenzas correspudentas gia sin il stgalim primar (1. e 2. ciclus). Sin il stgalim secundar I (3. ciclus) vegnan tractads differents

aspects politics a maun da temas concrets, p.ex. en il rom "spazis, temps e societads" en ils champs "geografia" ed "istorgia", en il rom "natira e tecnica" sco er en la lingua da scola (cf. explicaziuns introductivas).

Tar la dumonda 3: Il dumber liant da lecziuns d'instrucziun per emna è fixà en las "tavlas da lecziuns da la scola populara GR a partir da l'onn da scola 2018/19". In augment dal dumber da lecziuns engrevgiass supplementarmain las scholaras ed ils scholars dal stgalim secundar I, damai ch'els absolvan gia oz in pensum da 34 lecziuns per emna en il Grischun tudestg e rumantsch resp. da 35 lecziuns en il Grischun talian. Plinavant chaschunass quai custs supplementars per ils purtaders da scola. Il temp che fiss necessari per in rom specific "politica" stuess vegnir preni d'avent d'in auter rom. Sut quest aspect na pon betg vegnir resguardadas en las tavlas da lecziuns structuradas da temp aposta per il tema "politica".

La differenta sensibilisaziun da las singulas scholaras e dals singuls scholars per temas politics gioga ina rolla impurtanta. Cumpareglià cun la vegliadetgna dal stgalim secundar I vegnan ils temas politics a survegnir dapli impurtanza pli e pli vegls che las scholaras ed ils scholars vegnan. Quai pervia da l'ulteriur svilup da la vita e da la furmaziun (p.ex. cumenzament da la vita professiunala, instrucziun civica en la scola professiunala) e perquai ch'els cuntanschan la maiorenitad.

Tar la dumonda 4: L'integrasiun interdisciplinara en il PI21 GR permetta da s'occupar en moda multifara da la furmaziun politica en l'instrucziun. Gia oz transfurman las personas d'instrucziun la teoria en la pratica. En il context da scola duai la furmaziun politica – ultra da cuntegns teoretics – vegnir promovida vinavant cun visitas d'istanzas politics (cussegl grond, cussegl communal), cun emnas da project, cun discussions en la classa e cun ulteriuras intervenziuns praticas. Las scholaras ed ils scholars da la 3. classa dal stgalim secundar I han ultra da quai da nov la pussaivladad da tscherner sezs in tema, p.ex. en il sector da la furmaziun politica, e quai en il rom da l'elavuraziun d'ina lavur d'approfondaziun sco project en las structuradas da temp per l'individualisaziun.



En num da la Regenza

Il president:

Il chancelier:

Dr. Jon Domenic Parolini

Daniel Spadin